

Spomini na Matijevčevo domačijo

Zapis po spominih moje mame Ane Žerjav, po domače Matevčeve Ane

Domačija Matijevčevih stoji prav na sredi Murove. Levo od hiše se ulica nadaljuje proti cerkvi, desno pa se spušča mimo Kosove graščine na nekdanjo Gosposvetsko cesto.

V hiši so bili pod eno samo veliko streho s "cimprom" (ostrešjem) iz macesnovega lesa bivalni prostori, hlev, svinjak z gnojno jamo ter stranišče "na štrbunk". Nad pritličjem pa je bila velika podstrešna s "prostorom za tišlarijo in ponkom v njem" (mizarska delavnica z mizarsko mizo). Naprej je bil velik skedenj z drvarnico. Skozi hišno vežo se je vstopilo v črno kuhinjo, kjer je bilo kurišče za kmečko peč, ki je stala v prostoru hiše (spalnice). Pod obokanim stropom črne kuhinje se je prekajevalo meso in klobase.

Po eni "štapi" (stopnici) se je skozi nizka vrata vstopilo v majhno kuhinjo, kjer so se ob večerih zbirali še "ledik" (neporočeni) mladi fantje in dekleta pri domačih, moji mami in stricu Tončku. Stari ata, ki je bil "jager" (lovec), jim je s čedro v ustih pripovedoval lovske in druge zgodbe o nerazložljivih pojavih in videnjih. V tej kuhinji se je veliko pelo in igralo ter plesalo. Stric Tonček je igral na kitaro, tamburico, mandolino in še na kaj. Za kitaro je prijel še sosed Rado Rupnik, harmoniko pa je potegnil Bedenov (Rodarjev) Jaka, doma iz prve hiše na desni strani poti v Jeseniške Rovte. Sicer pa so vsi obvladovali več instrumentov. Ob cerkvenih praznikih pa so znali še ubrano pritrkavati v zvoniku bližnje cerkve. Ker takrat radia še ni bilo, je radioamater Smolejev Slavc pripravil ozvočenje na podstrešju hiše, da se je skozi lino razlegala glasba in petje daleč naokoli. S temi glasbeniki, ki so bili združeni v ansambel Murova, je med drugimi zapel tudi Franci Koren, kasnejši pevec ansambla Avsenik iz Begunj.

Da je bilo nekdanj na Murovi luštno, pa mi še po šestdesetih letih ob vsakem srečanju zagotavlja mamina prijateljica, Jakobova Anica, z besedami: "Ti ne veš, kako je bilo včasih fleten v vaši majhni kuhinji. Pa nikoli nobene puče (opravljanja) ni prišlo ven".